

REVISIÓ DE LA FAM. *Nolidae* (Insecta, Lep.) DE LA COL·LECCIÓ DEL MUSEU DE ZOOLOGIA DE BARCELONA.

ALBERT MASÓ i PLANAS¹ i
JOSEP JOAQUIM PÉREZ I DE-GREGORIO¹

RESÚM. Es fa la revisió dels exemplars de la família *Nolidae* de la col·lecció SAGARRA del Museu de Zoologia de Barcelona. Els resultats de l'estudi han comprovat la presència a Catalunya de 8 espècies, 3 d'elles noves per a la fauna catalana. Es dona la distribució actualment coneguda.

RESUMÉ. On fait la révision des papillons de la famille *Nolidae* de la collection SAGARRA du Museum de Zoologie de Barcelonne. Les résultats de cette étude ont prouvé la présence en Catalogne de 8 espèces (3 nouvelles pour la faune catalane. On donne la distribution actuellement connue.

RESUMEN. Se hace la revisión de los ejemplares de la familia *Nolidae* de la colección SAGARRA del Museo de Zoología de Barcelona. Los resultados del estudio han comprobado la presencia en Cataluña de 8 especies, 3 de ellas nuevas para la fauna catalana. Se da la distribución actualmente conocida.

La família *Nolidae* Meyrick, 1862 es troba representada a la Península Ibèrica per 13 espècies (AGENJO, 1977; BUSTILLO, 1979). Hom coneix 11 dels Pirineus orientals (DUFAY, 1961). De Catalunya es coneixia molt poca cosa i tota la informació estava dispersa. Revisant els exemplars d'aquesta família dipositats a la col·lecció IGNASI DE SAGARRA del Museu de Zoologia de Barcelona hem pogut estudiar 7 espècies, tres d'elles noves per a la fauna catalana. Tanmateix el nombre de *Nolidae* coneguts de Catalunya queda fixat en 8, essent interessant fer aquesta recopilació, sobretot per les espècies noves pel Principat.

Seguidament es posa aquestes 8 espècies, indicant primer les dades dels exemplars del museu i després es completa la distribució amb les cites conegudes, publicades o no. Els mesos es posen abreviats en xifres romanes.

¹ Societat Catalana de Lepidopterologia, Apartat de Correus, 13. Mataró (Catalunya).

Nola cicatricalis Treitschke, 1885

1 ♂ de Vallvidrera, 7-V-1923 (SAGARRA, leg.). Aquesta espècie resulta nova per a la fauna catalana.

El Dr. DUFAY la cita de Vernet (Conflent), IV i V.

Nola chlamytulalis HBN., 1811

Sèrie de 60 ex. de Vallvidrera, El Masnou (Maresme), L'Hospitalet de Llobregat, Sant Pere de Vilamajor (Montseny) i Barbens (Urgell). Mesos: V-VI i VIII-IX. Recolectors: SAGARRA, CODINA, AGUILAR-AMAT i GRUSTAN.

L'espècie estava citada dels voltants de Barcelona, Maresme (Calella i El Masnou) i Vallès Oriental (Parets) per CUNF (1874, 1888 i 1896), CODINA (1918) i FLORES (1979). Sembla freqüent als Pirineus orientals, citada per DUFAY (1961) de Banyuls, Colliure, Vilafranca i Vernet.

Nola subchlamydula Stdgr., 1870

1 ♂ de Sant Pere de Vilamajor, 18-IV-1910 (SAGARRA leg.).

1 ♂ de Vallvidrera (Barcelonès), 11-IV-1924 (SAGARRA leg.).

Espècie nova per a la fauna catalana.

Es coneix, però, de Banyuls (Rosselló) i Vilafranca i Vernet (Conflent), citats per DUFAY (1961).

Nola centonalis HBN., 1796 (= *N. aerugula* HBN., 1793)

1 ♂ de Sant Pere de Vilamajor, 18-IV-1910 (SAGARRA leg.).

Aquest exemplar és el citat pel recol·lector el 1915. El mateix any el Dr. WEISS en va agafar un altre a Manlleu (Osona), VIII. Posteriorment s'ha citat del Vallès Oriental per FLORES (1979) els mesos VII i VIII; i de la Vall d'Aran per MARIANA D'IBARRA (1975), coneixent-se també dels Pirineus orientals.

Nola thymula Mill., 1868

Aquesta és l'única espècie no representada. Segons les nostres informacions, només ha estat citada de Montcada (Vallès Occidental), II-V per CUNF (1874 i 1888). Als Pirineus orientals es coneix de Vilafranca i Vernet, volant als mesos de IV-V.

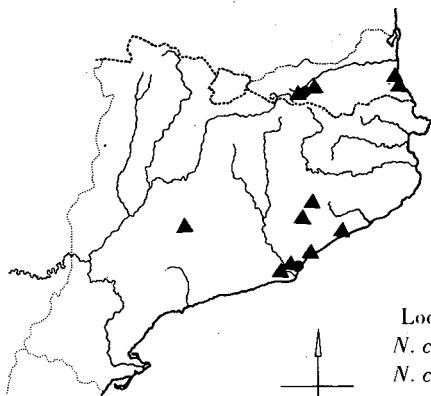

FIG. 1

Localitats catalanes de:
N. cicatricalis (●)
N. chlamyptulalis (▲)

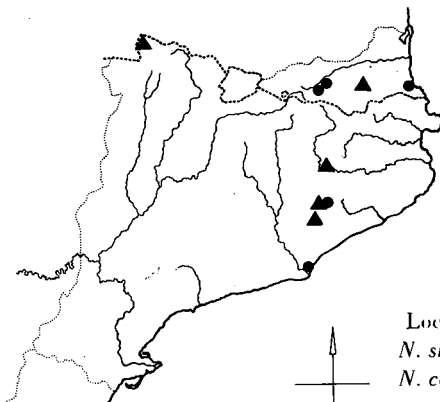

FIG. 2

Localitats catalanes de:
N. suchlamyduia (●)
N. centonalis (▲)

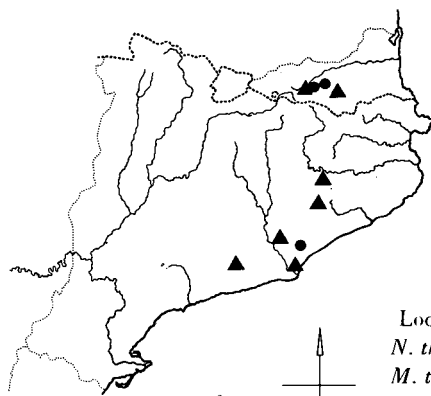

FIG. 3

Localitats catalanes de:
N. thymula (●)
M. togatulalis (▲)

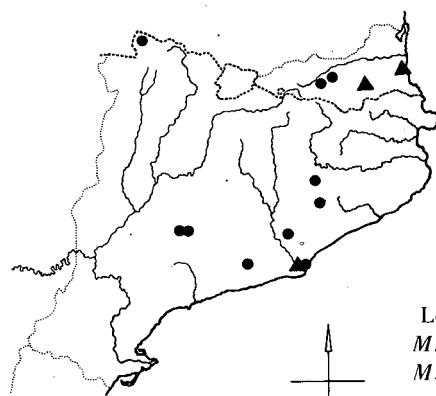

FIG. 4

Localitats catalanes de:
M. albula (●)
M. strigula (▲)

Megalona togatulalis HBN., 1796

Sèrie de 9 ex. de Viladrau (Guilleries), Les Fonts (Vallès Occidental) i del Barcelonès (Les Planes i Vallvidrera). Dues èpoques de vol: V-VI i VIII-X. Recol·lectors: SAGARRA, FARRIOLS i NOVELLAS.

Aquesta espècie s'havia citat de Sant Pere de Vilamajor, VIII i IX per SAGARRA (1915) i del Port d'Ordal (Alt Penedès), VI per BOLLAND (1976). Als Pirineus orientals es coneix de la zona de Conflent: Sant Pau de Fonollet, Vernet i Sant Martí del Canigó.

Megalona albula Schiff., 1775

Sèrie de 37 ex. d'Anglesola (Urgell), Barbens, Les Fonts, Sant Pere de Vilamajor i Vallvidrera. Dues èpoques de vol: IV-VI i VIII-IX. Recol·lectors: SAGARRA i GRUSTAN.

Coneixem dues cites al Principat: Viella (Vall d'Aran) per MARIANA D'IBARRA (1975) i Port d'Ordal, VI per BOLLAND (1976). A Catalunya Nord, DUFAY l'assenyala de Vernet i Vilafranca de Conflent (1961).

Megalona strigula Schiff., 1775

1 ♂ de Vallvidrera, 23-V-1922. (SAGARRA leg.).

Espècie nova per la fauna catalana.

Està abundantament citada dels Pirineus orientals per Dufay (op. cit.).

AGRAÏMENTS

Agraïm ben cordialment l'ajuda i col·laboració dels Srs. Español i Escolà, director i conservador respectivament del Museu, així com a la bibliotecària Roser Lleonart.

BIBLIOGRAFIA

- AGENJO, R. 1977. Catálogo ordenador de los lepidópteros de España (56.—Nolidae 2.ª edició). *Graellsia*, 32 (anexo, no paginat). Madrid.
- BOLLAND, F. 1976. Contribution à la connaissance des hétérocères de la province de Barcelone. *Shilap*, 12: 290. Madrid.

- BUSTILLO, M. G. 1979. *Las Mariposas de la Península Ibérica*, IV. Heteróceros, II. I. CO. NA. Madrid. (pàg. 250-258).
- CODINA, A. 1918. Heteróceros de Catalunya, II. *Bol. Soc. Arag. Cien. Nat.*, 17: 49. Zaragoza.
- CUNÍ, M. 1874. *Catálogo de los lepidópteros de Cataluña*. Barcelona. (pàg. 52).
- CUNÍ, M. 1888. Insectos observados en los alrededores de Barcelona. *Anal. Soc. Esp. Hist. Nat.*, 1888: 170. Madrid.
- CUNÍ, M. 1896. Fauna entomológica de la Villa de Calella. *Anal. Soc. Esp. Hist. Nat.*, 1896: 307. Madrid.
- DUFAY, C. 1961. *Faune terrestre et d'eau douce des Pyrénées Orientales*, VI. *Lepidoptères*: 101-103. Univ. de Paris.
- FLORES, H. 1979. Contribución al conocimiento de los heteróceros de Catalunya, I. *Treb. Soc. Cat. Lep.*, II: 21. Mataró (Maresme).
- IBARRA, M. 1975. Catálogo de los lepidópteros del Valle de Arán. *Shilap*, 8: 284. Madrid.
- SAGARRA, I. 1915. Lepidópters nous per a la fauna catalana, IX: *Nolidae*. *Bull. Inst. Cat. Hist. Nat.*, 15: 165. Barcelona.
- WEISS, A. 1915. Contribució a la fauna lepidopterològica de Catalunya. *Treb. Inst. Cat. Hist. Nat.*, I: 87. Barcelona.